

SCREENINGOVÉ DOTAZNÍKY NA ZJIŠTĚNÍ MALNUTRICE

Satinský Igor, Skoblej Tomáš, Schwarz Petr

Mezioborová jednotka intenzivní péče Nemocnice Havířov

Zjednodušený přehled podmínek pro preskripci sippingu chirurgem

Podmínka
příjem stravy menší než 75 % potřeb nemocného a trvající déle než 10 dní
u pacienta je zaznamenána jedna z níže uvedených skutečností <ul style="list-style-type: none">• BMI < 19• nechtěný váhový úbytek je více než 5 % za poslední měsíc• nechtěný váhový úbytek více než 10% za poslední 3 měsíce
časová a místní nedostupnost nutriční ambulance (více než 1 týden)
provedení nutričního screeningu jednou z těchto metod <ul style="list-style-type: none">• PSNOP: skóre 2 – 4• MUST: skóre 2 a více bodů• MNA-SF: skóre 7 a méně bodů• NRS 2002: skóre 3 a více bodů
schopnost gastrointestinálního traktu strávit a vstřebat přípravek

Dotazník NRS 2002 (Nutritional Risk Screening)

Dotazník má dvě části. První je prescreeningového charakteru a obsahuje 4 otázky. Pokud je na všechny otázky negativní odpověď, pacient není v dané chvíli v nutričním riziku nebo malnutriční, ale je potřeba při hospitalizaci tuto první část opakovat v týdenních intervalech. Pokud je jen jedna odpověď kladná, pak je potřeba přistoupit i druhé části dotazníku. Pokud je celkový součet v této části roven nebo menší než 3, pak je pacient vyhodnocen v nutričním riziku. Pokud je součet větší než 3, je pacient malnutriční a je indikován k adekvátní formě umělé výživy.

Úvodní část dotazníku Nutritionak Risk Screening 2002

Je BMI nižší než 20,5?	Ano/Ne
Zhubl pacient za poslední 3 měsíce?	Ano/Ne
Měl pacient omezený perorální příjem v posledním týdnu?	Ano/Ne
Je pacient závažně nemocen?	Ano/Ne

Hlavní část dotazníku Nutritional Risk Screening 2002

Posouzení nutričního stavu	
normální	0
pokles hmotnosti > 5 % za 3 měsíce nebo příjem stravy menší než 50 – 75 % obvyklých porcí za poslední týden	1
pokles hmotnosti > 5% za 2 měsíce nebo BMI 18,5 – 20,5 a zhoršený celkový stav nebo příjem stravy 25 – 60 % obvyklých porcí za poslední týden	2
pokles hmotnosti > 5 % za 1 měsíc (> 15 % za 3 měsíce) nebo BMI < 18,5 a zhoršený celkový stav nebo příjem stravy menší než 25 % obvyklých porcí za poslední týden	3
Závažnost choroby	
normální nutriční požadavky	0
fraktura krčku femuru, chronická nemoc s akutní komplikací (cirhóza, onemocnění GIT, chronická obstrukční plicní nemoc, maligní nádor, chronická hemodialýza, diabetes apod.)	1
větší operace, těžká pneumonie, cévní mozková příhoda, hematologická malignita	2
poranění hlavy, transplantace kostní dřeně, pacient v intenzivní péči (APACHE > 10)	3
věk	
> 70 let	1

Dotazník MUST (Malnutrition Universal Screening Tool)

Při nulovém součtu bodů není pacient v nutričním riziku, je však doporučeno screening za týden zopakovat. Pokud je výsledkem 1 bod, pak je pacient ve středním riziku malnutrice a vyžaduje minimálně edukaci a sledování nutriční terapeutkou. Pokud součet dosáhne na 2 více bodů, jedná se již o vysoké riziko podvýživy.

Dotazník Malnutritional Universal Screening Tool (MUST)

BMI	
> 20	0
18,5 - 20	1
< 18,5	2
Nechtěná ztráta hmotnosti za posledních 3 – 6 měsíců	
< 5 %	0
5 – 10 %	1
> 10 %	2
Vliv aktuálního onemocnění na perorální příjem	
žádný nebo skoro žádný p.o. příjem > 5 dnů	2

Dotazník MNA-SF (Mini Nutritional Assessment -short form)

Pokud je součet bodů 12 – 14, pak je pacient pravděpodobně bez rizika malnutrice. Pokud je součet bodů mezi 8 a 11, pak je pacient v nutričním riziku. Malnutriční pacient má součet 7 a méně bodů.

Dotazník Mini Nutritional Assessment - short form (MNA-SF)

Snížil se p.o. příjem za poslední 3 měsíce pro nechutenství, zažívací potíže, včetně potíží se žvýkáním, případně polykáním?	
výrazné snížení příjmu stravy	0
mírné snížení příjmu stravy	1
normální příjem stravy	2
Nechtěný úbytek hmotnosti za poslední 3 měsíce?	
úbytek hmotnosti > 3 kg	0
nevím	1
úbytek hmotnosti 1–3 kg	2
bez váhového úbytku	3
Pohyblivost?	
imobilní klient vázaný na lůžko nebo židli	0
pohyb mimo lůžko/židli, ale bez pobytu venku	1
pohyb venku	2
Psychický stres nebo akutní onemocnění v posledních 3 měsících?	
ano	0
ne	1
Neuropsychologické obtíže?	
těžká demence nebo deprese	0
mírná demence	1
bez psychologických změn	2
Body Mass Index (BMI)	
< 19	0
19 - 21	1
21 - 23	2
> 23	3

Dotazník pracovní skupiny nutriční péče v onkologii (PSNPO)

Úvodní část dotazníku vyplňuje samotný pacient, lékař doplní objektivní údaje zahrnující hmotnostní úbytek za 6 měsíců, aktuální BMI a toleranci stravy a onkologickou diagnózu včetně probíhající protinádorové léčby. Pokud pacient dosáhne ve screeningu 2 – 4 body, pak je indikován minimálně k sippingové formě nutriční terapie. Formulář je volně stažitelný na www.linkos.cz (pracovní skupina nutriční onkologické péče/dokumenty) [www.linkos.cz].

I. Satinský, 28.5.2020